

SLOVENSKI NAROD.

Izdaja vsak dan včeraj, izjemi nedelje in praznikov, ter velja po pošti prejemnik na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hoče sam prejeti, plača na vsa leta 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Za naročnike brez izdane vpeljavitve naročnine se ne obračuna. — Za ostanke se plačuje od petdesetopne petit-vrste po 12 h, če se ne ostanke tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni se se lahko frankovati. — Repetisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafevi ulici št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljalstvo pa v pritličju. — Upravljalstva naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanke, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Kaj misli naš kmet o splošni in enaki volilni pravici in kaj pričakuje od nje.

Z dežele, 12. novembra.

Veliko se je slišalo zadnje dni o volilni preosnovi. Navajali so se argumenti, ki govorijo za in proti. Oglašali so se govorniki ene kot druge struje ter branili in zagovarjali svoja načela in pebajali nasprotna mnenja. Ne glede, kaj ima dobrega ali slabega z ene ali druge strani, je li že ugodno polje za tako reformo, ali se naj šele polagoma pripravi na to, povejmo odkrito, brez ovinkov, kaj misli naš kmet o volilni pravici in kaj pričakuje od splošne in enake volilne pravice. Odkrito povedano, naš kmet ima o tej stvari še silno, silno motne pojme. Velika večina našega kmetijskega ljudstva se pri vseh debatah zadržuje popolnoma o vsej stvari pasivno in sploh ne kaže nobenega interesa. Velika večina je, ki se sploh nič ne zanima, in le primeroma malo jih je, ki se zavedajo več ali manj političnih pravic in dolžnosti. In tudi ti imajo kaj motne pojme. Na shodih in pri takih prilikah vpijejo o „splošni in enaki volilni pravici“, glasujejo in vzdigujejo roke za stavljenе resolucije v prilog le-te, a če se jih vpraša za smisel in posledice take preosnove, ne vedo siromaki nič ali pa prav malo odgovoriti. In ko se jim stvar razjasni, da bi potem ne bo razlike med hlapcem in gospodarjem, tedaj pa jim to ne gre v glavo in mogoče, na kakem klerikalnem shodu po kaplanu ali župniku dirigan kričajo, bo temu največji nasprotnik, da bi hlapec imel iste pravice kot on. Poznamo veljavnega moža v klerikalni stranki, ki, goreč zagovornik obče in enake volilne pravice, ni vedel, za kaj se gre in, ko se mu je razjasnilo, je bil najhujši nasprotnik temu. Ugovarjati bi se znalo od nasprotnice, klerikalne strani, da mnogobrojni shodi na kmetih o tem ravno nasprotno potrjujejo ter izpričujejo zavednost in zahtevo take preosnove. Res,

po shodih soditi, bi to držalo, če bi se ne vedelo, da so se do zdaj taki shodi prirejali pod vplivom vere, odnosa duhovščine in nje verskega terorizma. Na takih shodih se hujša ljudi, kake pravice ima graščak in kaka krivica se njemu godi in do kake veljave in moči bo prišel, ko se te vrže ob tla s enako volilno pravico. Nismo na strani, to poudarjamo, graščakov in njih privilegijev, a na ta način se nevednega, politično popolnoma nevednega kmeta zaveda na napačno polje. Kmet, kateremu je vse to nejasno, si obeta za se do brote in v očeh trezno mislečega tudi grozovitosti, kako bo, ko bo imel vsi moč v rokah, zatiral druge. Meste torej, da bi kmetu razjasnili in ga napeljavali na prava pota in mu jasno povedali, da se bo tudi potem seve, treba držati postav in po teh se ravnati, ker drugače ni in ne more biti družabnega reda na svetu, se mu podaja nekaj, njegovim dušnim nazorom in njegovim politični neizobraženosti nejasnega, pač pa silno vabljivega, ko se mu obeta vsa moč, ko bo lahko po svoje si krojil postav. In res, ljudje, ki se jim malo svetli po njih mislih, si obetajo od take volilne preosnove velikanske iluzije. Po njih mislih se bo vse odpravilo, kar ne prija temu ali drugemu posamezniku. Otroci ne bo treba pošiljati v šolo itd. Tedaj soditi po njih mislih in željah imajo prav lepe nazadnjaške nazore, kateri, bog ne daj, da bi se uresničili. Tako misli kmet o volilni pravici. Pred vsem je on konservativen, ponosen na svoje imetje, nikakor mu ne gre v glavo, da bi bil hlapec ali gostač njemu enak in imel z njim enake pravice. In če pride do tega, bo kmet tisti, ki bo teptal vsako svobodo volitve. Naj le poskusi n. pr. hlapec drugače glasovati od njega, takoj bosta narazen. Če kje, tukaj se bo pokazal vsled nezrelosti našega kmetijskega ljudstva velikanski egoizem nasproti vsem drugim stanovom. Da je tako, in tako je tudi, tega ni kriv vsega kmet sam. Velika krivda zadene tiste, ki bi bili morali skrbeti za njega izobrazbo. Krivda pade na vladu, ki nekako ma-

čehovsko postopa napram nam. O tem, da je veliko kriva tudi duhovščina, skoraj je odveč govoriti. Znano je, da ravno ona želi, da je ljudstvo nezavedno, ker ga je tem lažje izrabljati kakor si bode, recimo pri volitvah kot nerazsodna masa kot nekak „Stimmvieh“. Kar se tiče shodov in število njih obiskovalcev, je bilo že prej povedano, kako se ta fabricirajo. No, in tudi, vzemimo, da so taki shodi koristni, tega ne oporekamo, v prid ljudske zavednosti, pred vsem kmetске, tedaj je treba vse lepše, krajše in natančneje mu pojasniti. Tako pa ljudje toliko imajo od tega, kot od sedanjega škofa pridige, ki sicer na ure dolgo razbija po prižnici, a domu grede se sprašujejo med seboj, kdo ga je kaj zastopil. Treba je temelja, potem šele se pride s takimi vprašanji. Kaj pomaga vsa dr. Krekova filozofija, ko pa naš kmet v veliki večini še nima predpogoja, da bi mogel to prav razumeti in vsestransko altruistično razsoditi. Treba je časa, treba vzgoje, tudi politične. Nekje je pridigoval neki župnik ali kaplan o prostozidarjih. Mož se je gnil in napenjal pljuča in bil prepričan o efektu, ki ga je napravila njegova propoved. Prostozidarji so ležali po njegovih mislih na tleh. Od maše grede praša sosed sosedu, bila sta slučajno oba zidarja: Ti, kdo so pa ti prostozidarji? Ta se odreže: Mislim da taki, ki brez patenta zidajo. In taka je tudi s klerikalnimi shodi na deželi. Govori se, a malo razume in še to večinoma napačno vsled pomanjkljive zavednosti.

Da se pa nam morda z 38.000 glasovi ne bo zamašilo ust, povemo naravnost, da je imel tu prav oni nemški poslanec, ki je trdil, da je več svobodnih glasov dobil en veleposelstniški nego pa en kmetijski poslanec. Kdor razmere na deželi pozna, se udeležuje političnih bojev in pazno zasleduje klerikalno početje, duhovski terorizem, ta mora po vsej pravici Nemcu pritrditi. So občine in teh je še večina na Kranjskem, kjer so faktično vse glasovnice od ene blagoslovljene roke popisane. Znano nam je, da je v

neki gorski občini oddal en volilec glas za našo stranko. Glasu pa le ni bilo. Župnik, ki seve, ni imel nasprotnika v komisiji, je bil on pravzaprav komisija, ga je uničil, da pač ne bo kake garjeve ovce. Kakor se zdaj voli in terorizira od strani duhovščine, je to slabo dokazilo zavednosti našega kmetijskega ljudstva.

Te vrste smo napisali, ne da bi ugovarjali splošni in enaki volilni pravici. Pribiti smo hoteli, da naše ljudstvo v veliki večini in to je kmetско ljudstvo, o tem nič ne ve, ali pa imale napačne, reakcijske pojme, ne pa naprednih. Klerikalci pri tem zasledujejo le svoje strankarske koristi in nič drugega. To stoji in ne pomaga nobeden izgovor.

Deželni zbori.

Gradec, 12. novembra. V večerajšnji seji je posl. Krebs utemeljeval svoj predlog, naj se zavarujevanje za starost in onemoglost raztegne tudi na male obrtnike vseh kategorij. — Posl. Einspinner je utemeljeval predlog, naj se izda primeren disciplinarni red za obrtne nadaljevalne šole. Predlog se je izročil naučnemu odseku. — Na predlog poslanca Roša se je nadinženirju Kirschlagerju v Ljubljani raztegnil rok za otvoritev mostu čez Savo pri Trbovljah do 31. maja 1906. — Prošnja slug graških srednjih šol za spremembo desetletnic v petletnice se je izročila deželnemu odboru v proučevanje. — Posl. dr. Jurtela je predlagal podporo sadjarejem in posestnikom na Spod. Štajerskem vsled škode, ki jim jo je povzročil letošnji sneg.

Lina, 12. novembra. Gornjeavstrijski deželni zbor je sklenil v večerajšnji seji pozvati vlado, naj predloži državnemu zboru napovedani novi brambni zakon, v katerem se izvede dveletna vojaška služba brez nove obremenitve prebivalstva.

Inomost, 12. novembra. V tirolskem deželnem zboru se je večeraj zaključila splošna debata o volilni reformi. Sklenilo se je: V vseh kurijah se uvedejo direktne volitve. Ustanovi se splošni volilni razred, v katerem voli vsak polnoletni moški, ki biva v kraju stalno dve leti. V tem novem razredu se voli sedem poslancev. V mestih in kmetijskih občinah zadostuje za volilno pravico davek treh kron. Mandati za mesta in trge se pomnožijo za štiri, mandati v kmetijskih občinah pa za deset mandatov. Skupina veleposelstva se razdeli v nemški in italijanski volilni okraj. Za mesta se ustanovijo v splošni kuriji posebni volilni okraji.

Baron Gautsch o volilni reformi.

Dunaj, 12. novembra. K ministru strukemu predsedniku je prišla večeraj odlična deputacija avstrijske industrije posredovat v zadevi pasivne resistence železničarjev. Deputacija je omenila, da ni prav, da se volilna pravica meša z drugimi prizadevanji, kjer se gre le za krušno vprašanje. Baron Gautsch je odgovarjal, da zelo obžaluje, da se agitacija za volilno reformo v nekaterih krogih niti ne straši, vlašiti krono v strankarski preprič, da je splošno znana resnica, da se nositelj krone ni nikoli zaklepal pred zahtevami časa. Volilna reforma je politikum, o čemer pripada odločitev parlamentu. Ministrski predsednik je izjavil dobesedno: Tudi bom stališče vlade v tem vprašanju razložil v prvi seji poslanske zbornice z vso jasnostjo. Do tedaj pa bi prosil, naj se vse vesti o nameravani reformi sprejemajo z največjo previdnostjo. Res je samo to, da se vlada, seveda s pritrilom krone, že bavi sestavo volilne reforme, ki bo na modernem temelju ter odgovarjala vsem zahtevam časa. Stvar parlamenta.

LISTEK.

Josip Regali: Reliefi.

Z neuklonljivimi predsodki, z nepoboljšljivo brezbrzičnostjo, stopnjujočo se ponajveč v — vztrajno apatijo, ignorira naše izobraženo občinstvo — mimo par vrlo prerediteljnih izjem — mirno vse slehne pojave v domači književnosti, najsi se osmeji oglašati »viharici« Zupančič z »nervoznim« Cankarjem ali »suhoparni« Askere z »dolgočasnim starcem« Trdino ali kdoršibehodi. Toda i večina onih vrlo prerediteljnih in tako toli častnih izjav se zmeniti za bledeje tako kar mimogrede in tuintam bolj in manj zvesta hvalovrednemu principu, dovoljuje držnoprijetnim knjigotržcem, da sproti pošiljajo vsaj nekatere najnovejše proizvode — na račun; kaj zato, če šine bedni eksemplar še ves čist, nedotaknjen, deviški, takoj vekomaj v prašno in diskretno zevajočo polico mesečne omare! Tu je vendar poštenost in če že ni ta vrlo idealna, je vsaj vrlo plemenita. In čast, ki jo kupi obolus, vržen na ol-

tar domovine, je in ostane gotovo čast, vredna vsega priznanja in spoštovanja.

A na pratih bi jih mogel pošteti one skromne, polne samozatajevanja, ... one, ki mirno, hladnokrvno prenašajo pomilovalni zasmeh ter vdano požirajo osti pikrih besed zbog živčnega zanimanja za splošno slovenstvo — književnosti ali celo zbog vestnega čitanja proizvodov v slednji. No, jedro takovih isejah, ki se navdušujejo iz idealnih, nesebičnih literov za našo knjigo, je v krogu literatov samih; seveda je med slednjimi tudi dovolj takih, ki jih vodijo do tozadevnega oduševljenja i drugi, povsem nasprotni oziri. — Tu je omeniti v zas tili dislane in respektirane — »objektivne« v superlativu in frazah-tujkah zabavljajoče kritike, da ne rečem poročevalce, referente. In v oblasti letéh, katerih najodličnejše kapacitete večjeje z literaturo izključno le — šolske knjige in brevir, leži bridka usoda naših knjig.

Naša inteligenca je veledovzetna za ostru, zlasti direktno uničujoča književna poročila, ki jih je imenovati z najmilejšim izrazom pamflete

... Hej, šimbolj uničujoče obsediš knjigo, tembolj se verjame tebi in tem višje se povzpneš čez njenega avtorja samega. A gorje, če se osmeji drzni poročevalec odkrito pohvaliti kaj; s samo hvalo se osmeši do pet in slehno zanimanje za avtorja in njega delo onemogoči, uduši se pred kaljo! ... Vraga, najhvaljejeje je v nas, da sukaj pero kot neisprosen in nadut zabavljaj, če hočeš postati respektiran književnik. In kdo neki pobara za tvoje duševno obzorje? Poglavitno je le, da znaš konsekvenco in korenito v potreb nih variacijah vseprek zabavljati.

Tuintam pa poročore ravno slednje k neprostopeljni, v nas edino uspešni — reklami. Seveda se ne smejo tu prearati jake politični nagibi, ki silne v ozadiju, težko neopazni vodo od slepea z zavazanimi očmi. No, in tako se nenadoma utihotapi v kraljestvo apatije umetno izzvano zanimanje, in se vsili že v početku povsem izprijeni ukus. In navdušuje se vse križema na pr. za Cankarjevo »Motiko«, ki se daleč o ne more kosati z njegovimi prejšnjimi, mnogobrojnimi spisi v prozi,

komaj porojenimi in že pozabljenimi — ali navdušuje se vse za Govčkarjev kompilatorsko začetniški roman »V kriv«, ko izginja njegov umetniško dovršeni roman »Ljubezan in rodoljub« in dr. popolnoma s pozorišča in spomina. Toda na mestu je, ostaviti pero, ki sili posvetiti v svinec sence brezkončnega obzorja naše literarno-izobražene inteligence, kajti prepikre, pregorke besede bi je izvabile prej ali slej nehote pod zvijšeni nitó naših proslulih, v nekaterih krogih toli obrajanih »primojduševcev« ... Ah, in res s tajno, magično silo se mora tu prikraati prej ali slej živa simpatija do tistih mnogobrojnih »analfabetov«, ki iščejo z oduševljenjem ter dosežejo višek umetniškega občutka v trivijalen »vseh izjavajočih« rokovnjaških dovčipih ali pa v bujnofantastičnih, dr. bridkih volz ganljivih epizodah »z življenja svetnikov«.

Umetno je torej, da je večini naših izobražencev povsem neznan, da se je pridružila v zadnjem času k šibki vrsti domaših leposlovnih del lična knjižica — zbirka kratkih, jedrnatih črtic, pomembnih, značilnih,

sanimivih odlomkov življenja, ki jih je poklonil mladi pisatelj Jožip Regali pod naslovom »Reliefi« hvalašni slovenski javnosti.

Dasi je Regali, ki je malone sedemleten vrli, čeprav ne plodovit sodrnik skoraj vsa h mesečnikov, ki so živitarili ali umirali v tej dobi, že po svojih prvih poizkusih zaslužil, če že ne ob »negu priznanja, vsaj nekaj pozornosti, je seveda v nas še vobše popolnoma neznan novinec in malorazumnik, se ne sanja, da je pisal do sadnjih časov navadno pod pseudonimom A. Sever ... Tudi listke »Slovenskega Naroda« je izpolnilo mnogokrat njegovo pero pod ravnotem primkom, toda vraga, ... kdo neki čita listke »Slovenskega Naroda«? ... Poudariti je zato treba, da je v letih feljtonih nastopal Regali kot kritik, ali še hočeš — referent o novitetah in novotarijah naše literature in zlasti upodabljaajoče umetnosti.

Dasi kaže Regalijev kritički dar vedno lepši razvoj, stoji doslej vendar v višini kot — beletrist ... V zbirki »Reliefi« podajata javnosti osmero najlepših črtic. (Dajo pih.)

bo potem, da se v sedanji volilni perijodi dočene s vlado volilno reformo.

Obstrukcija železničarjev.

Dunaj, 12. novembra. Nova službena navodila za službenice državnih železnic so ustopila v veljavo ter močno zavirajo pasivno resistenco. Vlaki imajo le malo zamude.

Line, 12. novembra. Na mnogih postajah zapadne železnice so uslužbenici opustili obstrukcijo, ker so uvideli, da proti novim predpisom ničesar ne opravijo.

Dunaj, 12. novembra. Dr. Lueger je začel spletati v železniškem ministertvu proti obstrukcijonistom. Ko so to zvedeli zakoniti delegatje železničarjev, poslanci Mastalka, dr. Ellenbogen in Schreiter, so izrekli dr. Luegerju v posebni resoluciji svoje ogroženje, češ, da dela zahrbtno, ne da bi imel mandata v to.

Kriza na Ogrskem.

Dunaj, 12. novembra. O vsejrajšnji avdienci ogrskih ministrov pri cesarju se poroča, da je ministrski predsednik baron Fejervary obširno poročal cesarju o sedanjem položaju na Ogrskem, o obstrukciji komitativ in o uspehih, ki jih upa doseči s svojim programom. Minister Kristoffy je poročal na cesarjevo željo o načrtu za volilno reformo. Cesar je poročevalca opetovano prekinil s vprašanji.

Položaj na Ruskem.

Novo ministrstvo.

Kakor Šipov je tudi knez Trubeckoj pisal grofu Vitteju, da ne more prevzeti nobenega portfelja v njegovem ministertvu, ker se ministertvo v sedanji prehodnji dobi ne more vezati na nobeno stranko, a on kot član ustavnodemokratske stranke je vezan na strankin program. Sicer pa pravi knez, da so vsi miroljubni državljani dolžni, pomagati Vitteju, da uresniči manifest z dne 30. oktobra.

Punt v kaznilnici.

V Kišenevu so se spuntali kaznjenci ter zažgali kaznilnico. Prihiti so vojaki, ki so streljali na puntarje ter jih več ubili.

Izgredi proti židom.

Po Petrogradu se širijo vesti, da se pripravljajo splošno klanje židov in inteligence, vsled česar je prebivalstvo skrajno razburjeno. — Iz Nikolajeva je odšel poseben vlak, da spravi židovsko prebivalstvo na varno. Druhal pa je na prihodnji postaji napadla vlak ter so bili baje vsi židje pomorjeni. — V Črnoveh je demonstriralo pretehten petek več tisoč židovskih delavcev pred ruskim konzulatom ter so demonstrantje pobili vse šipe.

Kronstadt po punku.

Vojno sodišče v Kronstadtu bo dalo baje 300 matrozov postreliti, ker so uprizorili zadnje punke. Spuntali pa so se mornarji le zaradi slabe hrane in ker so častniki grdo postopali z njimi. Častniki, ki so med punkom zbežali iz mesta, bodo tudi kaznovani. V seji admiralov in poveljnikov se je sklenilo, da se vse matroze razoroži.

Ruska-Poljska.

Zastopniki vseh stanov na Poljskem bodo zahtevali na merodajnem mestu v Petrogradu popolno avtonomijo za Poljsko z zakonodajnim zastopom v Varšavi. — Z druge strani pa se zatrjuje, da se nad celo Poljsko proglasi vojno stanje, ker se je car prepričal, da je izjemno stanje edino sredstvo, da se na Poljskem povrne mir.

Gorki in Gapon.

Novi list Maksima Gorkega je vstopil v službo antisemitizma ter priobčuje ostre pozive proti židom. — Pop Gapon, ki je bil prvotni provzročitelj vseh nemirov ter je zbežal v inozemstvo, je pomiloščen ter se vrne na Rusko.

Hrvatsko pevsko društvo „Kolo“ v Ljubljani.

Hrvatsko-slovensko edinstvo ni fraza. Odkar sta stopila hrvatski in slovenski narod na zgodovinsko prišče, vedno jih je družila iskrena bratstva vez in dasi so jih še od nekdaj ločile politične meje, vendar sta se oba naroda vsakdar borila rama ob rami, kadar je bilo treba odbiti sovražni naval od rodne domače grude.

Ko je aredi preteklega stoletja zaplalo v Evropi novo živahno narodno gibanje, ko so se slasti slovanaki narodi vzbudili h krepkemu narodnemu življenju, podala sta si tudi Hrvat in Slovenec roke in iz njih srede so vstali močje, polni navdušenja za sveto narodno stvar, ki so hoteli s vero skupnega književnega jezika spojit hrvatski in slovenski narod v eno kulturno celoto. Dasi se to idealno stremljenje ni uresničilo, vendar se vsled tega nismo odtujili drug drugemu, marveč težimo slejkoprej k enemu cilju, polagoma sicer, a nevzdržno, h kulturnemu edinstvu.

Sto in sto vesi je, ki spajajo nas Slovence z našimi brati onkraj Sotle, najjačja pa je vez, ki nas druži v naši pesmi. V pesmi že zdavnaj ni med nami nobenih mej, hrvatska pesem se razlega po zemlji slovenski, slovenska doni po poljanah hrvatskih — pesmi glas je, ki nas že sedaj, ko nas še ločijo jake politične meje, druži v eno narodno enoto.

Da bi se ta vez vedno bolj poglobljala, da bi postajala vedno oja, da bi se iz nje razvilo čimprej popolno kulturno edinstvo, za to skrbeti so v prvi vrsti poklicana naša pevska društva. Z veseljem se torej mora pozdravljati, ako so si pevska društva svesta te svoje vzvišene naloge in naši »Glasbeni Matice« gre hvala, da je dala impuls, naj priredi hrvatsko pevsko društvo »Kolo« koncert v Ljubljani, s čimer se je znatno poglobila hrvatsko-slovenska vzajemnost.

Sprejem Hrvatov.

Prihod »Kola« je bil napovedan v soboto ob polu šestih zvečer. Na kolodvoru so bila zbrana ljubljanska, »Zvezi slovenskih pevskih društev« se nahajajoča pevska društva, na čelu jim »Glasbena Matica«, »Ljubljanski Sokol« korporativno z zastavo, razna druga društva in nepregledna množica narodnega občinstva. Ko se je vlak približal kolodvoru, je »Društvena godba« zsvirala »Naprej zastava Slave« in »Liepa naša domovino« in zadoneli so urnebesni živci, ki so se ponovili s podvojeno močjo, ko so Hrvatje stopili na restavracijski vrt, ki je bil določen za sprejem. Goste je v presrečnih, iskrenih besedah pozdravil načelnik moškega zbora »Glasbene Matice« gosp. prof. Štritof, ki je naglašal hrvatsko-slovensko vzajemnost ter zaklical Hrvatom: Iskreno dobro došli v slovenski Ljubljani.

Na pozdrav je odgovoril v vznešenih besedah predsednik »Kola« g. prof. Ivkanec, ki je zlasti poudarjal potrebo, da bi Slovenci in Hrvati sklenili na kulturnem olju najtežje zvezo. Na to so Hrvatje v sprejeto odzdravili na Dunajski cesti v hotel »Union«. Na čelu je korakala »Društvena godba« in razna društva, spremljala pa jih je nepregledna množica, ki jih je povsodi navdušeno aklamirala.

Koncert.

Zvečer ob osmih je bil v »Narodnem domu« koncert. Prostorna dvorana je bila natlačena polna občinstva iz vseh ljubljanskih narodnih slojev. Ko so Hrvatje stopili v dvorano, je kar zahrmel, in navdušenih klavir: Živeli Hrvati, živele hrvatsko-slovenske vzajemnosti! ni hotelo biti konca. Sele ko je g. prof. Nikola pl. Faller dvignil dirigentsko palčico, je nastala v dvorani tišina. Zadoneli so prvi akordi veličastne Zajčeve junške pesmi »Diži se iz snac, polne glasbenih krasot, in že je bilo občinstvo očarano. Divili smo se slasti polnim, posebno v nižjih legah mogočno donečim basom, dočim smo na tenorjih občudovali svežost in gibčnost glasovnega materijala.

G. prof. Ernest vitez Cammarota je že slavno snan pri slovenskem občinstvu, zato se pač ni čuditi, da mu je koj pri prvem nastopu priredilo burno ovacijo. V Ružičeva pesem »Njene oči« in J. Hatzejeva »Da sam bogata« sta samospeva, ki jih preveva nežna sentimentalnost in ki se slasti odlikujeta po svoji glasbeni milini. G. Cammarota ju je pel z umetniško dovršeno. Njegov glas je donel kakor srebrn zvon in je bil slasti v višjih legah poln očarajoče milobe. Občinstvo je bilo kakor zamaknjeno in ko je g. Cammarota končal, se je viharim plaskanjem dalo društva svojim šutilom občudovanja.

Vihar navdušenja ste izsvili slovenski pesmi Vogričeva »Lahko noč« in G. Ivkanec »O blažek«. Posebno Vogričeva »Lahko noč« se je zapela tako dovršeno lepo, kakor smo jo imeli priliko slišati le malokdaj. Fino niansiranje, ki je haš v tej pesmi glavni pogoj, so pevali izvedli s presenetljivo sigurnostjo in spretnostjo.

V moških aborih »Gorski kraj« in »Ah tam o« se nam je predstavil velendarni hrvatski glasbenik g. Vilko Novak, ki je z bore vodil sam. Nežna otočnost, neotešljivo hrepenenje po izgubljeni aredi, to je motiv, ki preveva oba ti skladbi.

Zbor ju je zapel tako čuvstveno in s tako finim umevanjem, kakor je pač mogoče samo v slušaju, ako je komponist sam obenem tudi dirigent, ki ume peve navdati s svojimi čutili. Solo sta pela v teh aborih g. Cammarota in dr. Milorad Stražnički. Da je bil samospev g. Cammarote na višku umetnosti, pač ni treba naglašati. Dr. Stražnički ima mehak, nepreobsežen simpatičen glas, ki ga ume popolnoma čuvstvom primerno moduli rati.

V arijah iz oper »Boheme« in »Werther« se je g. Cammarota pokazal pravega mojstra tako v predavanju, kakor v petju. To je bila brez dvoma najslajnejša točka vsega koncerta.

Koncert ste zaključili ljubki pesmi »Kroz noč« in »Sane«, ki se odlikujeta po svoji izredni melodioznosti, in mogočna davorija »Hrvatoma«, ki je s svojimi svečanimi akordi mogočno vplivala na poslušalec. Ko so izsvili sadnji zvoki, se je dvignil vihar navdušenja, vse je pleskalo in prirejalo ovacije Hrvatom, zlasti ko so le-ti še ob koncu zapeli našo slovensko himno »Naprej zastava Slave«. »Kolu« sta se podarila dva lorjevca venca s trobojnicami; lenega je podarila »Glasbena Matica«, onega pa »Zveza slovenskih pevskih društev«; Hrvatje pa so poklonili začetkomu koncerta krasen šopek predsednici ženskega zbora »Glasbene Matice« gospe dr. Ferjančičevi.

Komers.

Po koncertu je bil komers, ki so se ga udeležili vsi Hrvatje in številno slovensko občinstvo. Komers je otvoril predsednik »Glasbene Matice«, g. nadavet. Svetek, ki je v svojem govoru naglašal velike zasluge, ki si jih je steklo »Kolo« za hrv. glasbeno umetnost, poudarjal, da Hrvatov in Slovencev ne more in ne sme ločiti Sotla, edinstvo, ki ne pozna političnih mej, naj vlada med njimi, najjačja vez med njimi pa naj bo čarokrasna pesem hrvatska in slovenska.

Nato se je dvignil, navdušeno pozdravljen, predsednik »Kola«, gosp. prof. Ivkanec. V svojem govoru je naglašal, da bi želel biti Cicero ali Demostenes, da bi mogel primerno in dostojno izraziti svoja čutila, ki mu kipe iz srca vzpričo tako bratskega in lepega sprejema. Slovence in Hrvat sta se vsakdar ljubila kot brata in se bratsko podpirala. Zgodovina svedoči to; od bitke pri Sisku pa do današnjega dne izpričujejo to zgodovinski dogodki. Svoje dni smo rabili za orožje meč, sedaj je naše orožje — kultura. Tudi pevi so pionirji kulture; oni širijo v narodu zavednost in narodni ponos, tako je pesem narodov spas. Govornik se je zahvaljeval za presrečni sprejem in povabil »Glasbeno Matico«, naj pride v Zagreb, da bodo imeli Hrvatje tako priliko, se ji izkazati hvalečnim.

Načelnik moškega zbora »Glasbene Matice«, g. prof. Štritof, je čestital »Kolu«, na sijajnem uspehu, ki ga je doseglo s koncertom, kar je največja zasluga dirigentov, gg. Fallerja in Novaka, in pozdravil Hrvatje v imenu »Zveze slov. pevskih društev« z željo, da bi se skoro posrečilo ustanoviti Zvezo vseh jugoslovenskih pevskih društev. Končaje svoj govor je obljubil, da pride »Matica« skoro v beli Zagreb, da vrne bratski obisk.

Nato je govoril starosta »Ljubljanskega Sokola« g. dr. Viktor Murnik: V napornem vsakdanjem delu, na lastno stroko vedno strožje omejenem, pozabljajo slovenska društva raznih strok, skoro, je rekel, drugo na drugo, toda eno ne pozabljamo in posebno živo nam ob posetih slovenskih bratov pride to do zavesti, da nam je končni cilj vsem en in isti, skupen pa tudi z slovenskimi brati, predvsem z najbližnjimi, brati hrvatskimi. Da se Slovanstvo usposobi, da živi polno narodno življenje, da se mu razvije vse moči, da se povzpne na najvišje vrhunce omike in prave prosvete, to je končni namen nas vseh, h katerega dosegu pa je seveda vsakemu društvu prispevati na svoj način. Da stremi na svojem polju za največjim napredkom, to nam

je danes dokazalo bratsko društvo »Kolo«. Današnjega njegovega uspeha se veselimo Sokoli tembolj, ker večje ljubljanskega Sokola ž njim vezi bratstva in prijateljstva, sklenjenega v daljni preteklosti. Besede o slovenski vzajemnosti so se začele spreminjati zadnji čas v dejanstenost. Lani so hrvatski Sokoli sodelovali pri nas, danes nam je »Kolo« pokazalo znamenito svoje delo, ob letu pokažemo Sokoli v Zagrebu svoje delo. Edina konkretna oblika je to, v kateri se more izražati slovenska vzajemnost. V ime trajnega prijateljstva tudi v prihodnje, kliče govornik bratom Kolašem: Na zdar!

Ko sta govorila še starosta »Slov. sokolske zveze« g. dr. Vlad. Ravnihar in podpredsednik »Kola« g. dr. Rihtaršič, ki sta oba naglašala hrvatsko-slovensko bratstvo in vzajemnost, je predsednik g. Svetek zaključil komers, znovič se zahvalivši »Kolu« za obisk in izredni umetniški užitek. — Po komerzu se je razpredla živahna prosta zabava, ki je trajala pozno v noč. Hrvatje so se vrnili v Zagreb večeraj popoldne ob poltreh. Na kolodvor jih je spremil »Matični« odbor in mnogo slovenskega občinstva, ki jim je v slovo klicalo: »Živeli Hrvatje, na skorajšnje svidenje v belem Zagrebu«.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. novembra.

— Klerikalci o dež. zboru.

Naši klerikalci niso v stanu zapisati poštene besede niti o dež. zboru. Celotem sleparijo. Zdej pišejo, da je dr. Šusteršič »s svojo energijo« ustvaril v dež. zboru slovensko veščino. To se jako lepo čita, ali na stvari ni nič kot humbug. Slovenska večina v narodnih vprašanjih se je v dež. zboru dobila, če je niso slučajno klerikalci preprečili. Dobila se je za vseučilišče, za realko, za izjavo proti nemškim nasilstvom za Badenijskih časov in še za mnogo drugih stvari, ki so bile večje važnosti, kakor deželnozbornski zapisniki, katerih ni nihče poslušal, kadar so se čitala. Kar uganja »Slovenec«, to je »přlanz« in prav nič drugega.

— Podpore kmetom.

Modri dr. Krek je na shodu klerikalnega političnega društva za kranjski okraj bleknil tudi to-le: »Iz česa se dajo podpore? Ali ne iz tega, kar donajajo davki? Kakšna podpora pa je to, če dobi kmet par krajcarjev podpore, ako more plačati davka več goldinarjev.« Dr. Krek menda ne ve, da to, kar plačuje kmet, niti za pokritje rednih deželnih potrebščin ne zadostuje, tistih potrebščin, ki so namenjene kmetu. Dež. zbor daje podpore iz davkov mestjanov; mesta ne dobivajo od dežele skoro ničesar, plačujejo pa veliko več kakor kmetovalci. Če dr. Krek tega doslej ni vedel, mu to lahko pojasni najmlajši praktikant pri dež. odboru. To je vse, kar imamo povedati na citirane besede dr. Kreka. Mimogrede bodi omenjeno, da je pri volitvi predsedništva za klerikalno politično društvo za kranjski okraj pogorel Anton Koblar. Niti v odbor ga niso več volili.

— Stara metoda, ki pa nič ne pomaga. Klerikalci imajo navado, da po blaženi moralki sv. Ligorija kratko malo utaje vse, kar jim ni všeč. V laganju so vsi solidarni, saj je lagati in celo po krivem prisegati dovoljeno, če se gre za »dober namen«. Tak »dober namen« je sedaj oprati dr. Šusteršiča, ki je l. 1896 na shodu pri Frincu govoril zoper splošno in enako volilno pravico. Kdor trdi, da dr. Šusteršič ni tako govoril, ta laže. To je vse, kar imamo povedati »Slovenec« in Štefetu; če komu ni prav, naj nas toži, pa se stvar pri sodniji izkaže.

— Dunajski »Informations«

se piše iz Ljubljane: »Slov. stranke ljubljanskega deželnega zbora so se izrekle za splošno in enako volilno pravico za državni in deželni zbor. Katoliško narodna stranka je s tem nasledovala svojo politično korist, napredna stranka je skušala varovati svojo popularnost: to so bili prvi in prvi nagibi posl. Šusteršiča in Hribarja Razširjenje deželnozborne volilne pravice bo pripomoglo katoliško-narodnim absolutno večino, razširjenje na podlegi splošne in enake volilne pravice pa jim pripomore neomejeno vlado s dogledne čase. Kar se tedaj tiče deželnozborne volilne

reformo, so naprednjaki doprinesli strankino žrtvo, ki jo je bilo sicer res temlaglje doprinesiti, ker se splošna volilna pravica za deželni zbor ne more uvesti pred temeljito državnozbornsko volilno reformo. Glede te pa stoji stvar za Slovence malo drugače, bati se je namreč, da pri uvedbi splošne in enake volilne pravice ne bodo le slovenski naprednjaki doprinesli strankino žrtvo, temuč bo moral doprinesiti žrtve slovenski narod v svoji celoti. Čudno je, da se predbojevnik splošne volilne pravice v naši deželi še niso posivali na govore poslancev Kramarja in Lecherja, na prikrito namigavanje vlade in posebne na jasne izjave raznih nemških politikov, iz katerih vseh izhaja jasno, kakor le kaj namen, da se pri uvedbi enake volilne pravice smerijo in razdele volilni okraji in korist nemški in češki posesti na škodo narodnostim tretje vrste. Reklo se je celo, da se mora nemško posestno stanje na Koroškem varovati: tedaj v deželi, kjer gre Slovence tretjina mandator, morajo tudi pri enaki volilni pravici ostati vsi volilni okraji ohranjeni Nemcem, kar se ravno na Koroškem lahko zgodi pri količkah umetnosti. Ako pride splošna in enaka volilna pravica, se je bati, da priinese na hrbtu Slovencev, Hrvatov in Malorusov drugita narodom svobodo. To vprašanje se v kranjskem deželnem zboru ni razpravljalo, a ga bodo naši poslanci v državnem zboru morali najbrže že prav kmalu razpravljati. Potem bodo naše zahteve morebiti ravno tako malo zalegle, kakor je pod Badenijskim zalegla zahteva, naj se dovolita za peto kurijo na Kranjskem dva mandata.

— Kdo postane goriški nadškof? Tržaški škof dr. Nagl se mudi na Dunaju, in sicer se v tržaških trgovskih krogih zatrjuje, da zaradi tega, ker je ta strupeni nasprotnik Slovencev že izbran in določen za nadškofa goriškega. Kandidatura goriškega prošta doktor Faiduttija za mesto tržaškega škofa se je neki isjalovila in sedaj se imenuje kot kandidatje monsignor Zamliš, župnik v Voloski, dr. Mahnič, škof krški in Anton Slavec, župnik na Opčinah pri Trstu.

— »Osa«. Prva številka tega novega lista je vzbudila veliko in opravičeno senzacijo. Lutje so se kar trgali za list in ga ne morejo prebrati. Z osirom na različne napadne nazore moramo konstatirati, da »Osa« ni priloga »Slovenskega Naroda«, marveč samostojen list. Prva številka »Ose« se je »Slovenskemu Narodu« le priložila, da ljudje list spoznajo in da pride prva številka v roke vsem tistim, katerim je list namenjen. Prosimo, da se naročniki čimprej oglase, da se bo moglo nadaljnjih številki tiskati toliko, kolikor jih bo treba. Najboljše priporočilo za »Oso« je d v j a j e z a, ki navdaja »Slovenec«, kajti ta jeza kaže, kako se klerikalci »Ose« boje.

— Prijet slepar. Kridatar Zore, ki je hotel pobegniti v Ameriko, a je bil ujet še predno se je mogel odpeljati, je bil velik klerikalce. O »Slov. Narodu« je svoj čas rekel, da ga še sunjo ne prime. Vsed tega so ga duhovniki zelo podpirali in škof je imel tako veselje nad njim, da je kar najbolj prijateljski z njim občeval in da mu je hotel dati v zakon svojo sorodnico, ki je težka 20000 gld. Zore je slovenski naprednjake vedno psoval za lumpa in brezverce in še, ko smo ga mnekoč po zasluženju očigossali in razkrinkali, so se duhovniki zanj vsemmočmi potegnili. Zdej pa sedi ta ponos klerikalstva v luknji in čaka, da dobi plačilo za svoje — klerikalstvo.

— Manifestacijski shod v Trstu. Včeraj je bil v Trstu velik manifestacijski shod političnega društva »Edinost«, ki se je izreke za splošno in enako volilno pravico. — Iz davčne službe. Davčni oficijal Josip Jaklič je imenovan davkarjem IX., davčni pristav Fran Čebulj davčnim kontrolorjem I. in provizorični davčni pristav Iv. Cirk definitivnim davčnim pristavom XI. činovnega razreda.

— **Slovensko gledališče.** Iz pisarne »Dramatičnega društva« se nam piše: V torek, dne 14. novembra, se ponovila drama iz vojaškega življenja »Mirozov«. Igra je uspela na prvi predstavi siljajno in se vsrkni gotovo dalje časa na repertoarju sl. gledališča. Dne 18. novembra se poje opera »Aida«.

— **Slovensko gledališče.** Burka »Detektiv« se je uprizorila večerj popoldne tretjič in je dosegla pri popoldanskem občinstvu, kakor se samoobeebi razume, velikanski uspeh. Občinstvo se raznim komičnim prizorom ni moglo dovolj nasmejati in je tako pri odprti sceni, kakor ob koncu dejanja baro poskalo igralcem. Igralo se je vobče tako, kakor pri prvih dveh predstavah, in nimamo svojim prejšnjim ocenam ničesar dostaviti. — Zvečer se je uprizorila prvič na slovenskem odru Beyerleina drama iz vojaškega življenja »Mirozov«. Pisatelj te drame je bil še pred dvema letoma popolnoma neznan, šele ko je spisal roman »Jena ali Sedan?«, s katerim je s smelo roko razkril nečedne razmere v nemški armadi, je prišlo v javnost njegovo ime. »Mirozov« je prvo njegovo večje dramsko delo, a dasi je takorekoč njegov prvenec, vendar se kaže pisatelj v njem že celega mojstra. Drama je napisana po vseh pravilih umetnosti in v tehničnem oziru je, rekli bi, dovršena, kakor le malokatera izmed novjših dramskih proizvodov. Posamni prizori se stakajo harmonično drug v drugega, tvorijo tako lepo zaokroženo dramsko celoto. Dejanje teče živahno in je polno zanimivosti, da v gledalcu vzbuja splošno pozornost, da v napetost, ki se stopnjuje od akta do akta in doseže svoj višek v tretjem dejanju. V najesnejši zvezi z dejanjem je živahni dialog, ki je baš vsled tega veledramatičen. Drama ne krije v sebi preračunjenih teatralnih efektov, a vendar vpliva na gledalca z neodoljivo silo. Značajni delujoči oseb so narisani z nedosežno realistično, da nam zdi, kakor bi ti vojniki in ti častniki dejansko stali kakor žive in dihaajo pred nami. Naravnost očarajoče pa je v drami orisana ljubka in preprosta stražmeštrova hčerka. Pisatelj se je popolnoma posredilo pogoditi pravi milien, a v kljub temu drama ne vzbujuje sebi risanja milijeja, kakor je to sicer pri raznih dramskih novjših delih sedaj običaj in to radi tega ne ker je umetnik z virtuozno spretnostjo vpletel milieu v dramo, ne da bi to škodovalo njenemu sestavu. Vse v drami nastopajoče osebe so simpatično risane, celo poročnik, ki zapelje stražmeštovo hčerko, je označen tako, da ne vzbuja v nas sovraštva, stoda ali gneva. Dočim so častniki mestoma v drami nejasno in brezbarvno risani, so podčastniki naranost krasne, krepko življenje dihaajoče postavbe, katerim se na prvi mah vidi, da jih je pisatelj negoval s posebno ljubeznijo in skrbnostjo. Na prvi pogled se zdi, kakor da bi bila drama brez vsake tendence. Ako se bolj intenzivno vglavimo v njo, nam postane takoj jasno, da je tendenca te igre naperjena proti sedaj zlasti v častniških krogih običajnem pojmovanju, da se človek prične šele s poročniškom. Nesmiselnost in absurdnost tega naziranja je pisatelj z drastičnim zgledom dokazal v svoji drami, kažoč, da ima podčastnik pač toliko časti, da sme oficir zapeljati njegovo hčerko, a da nima v sebi toliko časti, ki je potrebna, da bi mu oficir dal za takšno lopovščino zadoščenja. Beyerlein sicer biča v svoji drami te srednjeveške nazore, ki še žal vedno prevladujejo v vojaških krogih, vendar pa jasno priča vse njegovo delo, da mu ni ničesar bolj tujega kakor zgolj zlovoljna in zlobna kritika. Navzlic temu smatrajo nekateri to dramo kot vojaštvu sovražno in na Nemškem se je celo prepovedalo vojaštvu obisk gledališča, kadar bi se uprizorila ta igra. No, toda pojmi se bistrijo in danes ni menda pametnega človeka več, ki bi ne vedel, da tendence igre ni naperjena proti vojaštvu kot takemu. Drame kratka vsebina je ta: Podčastnik Helbig je zaročen s hčerko stražmeštra Volkhardta, Klarice. Vojaška oblast ga premešči za dve leti na vojaško šolo. Ko se vrne, je Klarica popolnoma spremenjena. Zdi se mu, da ima ljubavno razmerje s poročnikom pl. Lauffom. Nekega večera opazi, da je Klarica v sobi pri Lauffu. Helbig vdere v sobo, dočim se Klarica skriva v poročnikovo spalnico, ter dejansko napade Lauffa. Radi tega napada pride Helbig pred vojno sodišče. Razprava dožene, da je Helbig ravnal iz ljubeznosti, ker je njegova zaročenka Klarica postala Lauffova ljubica. Klaricini oči zahteva od poročnika zadoščenja, toda ta odkloni dvoboj, ker se on — poročnik ne bje s podčastnikom. Volkhardt nameri samokres na poročnika, da bi si sam poiskal zadoščenja. V tem hipu priskoči Klarica in Volkhardt ustrelil — svojo hčerko. — Predstava je bila za naše razmere dobra. G. Vedral, ki je to pot prvič nastopil v večji vlogi, je vobče igral dobro, pogrešali pa smo v njegovi igri toplih čonov in živahne temperamentnosti. G. Spurna je bila v svoji vlogi

Klarice izvrstna. Zlasti nam je ugajala v III. dejanju pred vojnim sodiščem; duševne boje, težko borbo med častjo in ljubeznijo je podala z udivljajočo realistično G. režiser Dobrovolny je igral starega stražmeštra Volkhardta premišljeno in čustveno, zlasti v zadnjem dejanju se je vglobil v svojo vlogo in igral starega stražmeštra s polnim umetniškim umevanjem. Tudi G. Danilo je bil večerj v svoji vlogi poročnika Höwena prav dober; gosp. Dragutinovič je s premišljeno in diskretno svojo igro ustvaril zanimiv tip podstražmeštra Queissa. Posebno pohvalo zasluži ta gg. Nučič in Lier, ki sta svojo vlogo imenitno pogodila, se vglabila v njo ter s svojo čustveno igro dosegla najlepši uspeh. G. Verovšek je bil v vlogi poljskega ulanca Mihaelka kakor vselej, kadar predstavlja komične tipe iz naroda, na svojem mestu. Drugi igralci gospodje: Betetto Jovanovič, Bukše k itd. so imeli neznatne vloge in so jih rešili povojno. Vobče nas je predstava zadovoljila, dasi ni bila višku, pričakujemo, da bo druga predstava odgovarjala vsem skromnim našim zahtevam; glavni pogoji v to je pa, da se posamezniki svojih vlog temeljito nauče, da ne bo imela med igro glavno besedo — sušlerka.

— **Narodna štaltalnica v Ljubljani** prredi v sredo, dne 15. t. m. svoji drugi družbinski večer za žlane in po njih vpeljane goste; pridetek ob polu deveti uri zvečer. Sodeluje ljubljanska društvena godba. — **Akademija.** Na dan 5. t. m. naznanjeno predavanje gosp. ing. Turka se je premestilo na dan 19. t. m., ker je Akademija prvi dan radovalno prepusila »Splošnemu ženskemu društvu.« G. ing. Turk predava v nedeljo večer v dvorani Mestnega doma o temi »Pogled v skrivnosti kemije.«

— **Poročil se je gosp. Milan Mikšič,** činovnik hrv.-slav. zemaljske hipotekarne banke, z učiteljico gđ. Elzo Bernatovič.

— **Hotel Union.** (Glas iz vinske kleti) Baku se je postavil v Ljubljani lep, za naše kraje brezprimeren dom. Veselo, prijetno in moderno je v njem, tako da je celo zame, ki dosedaj nisem še iskal resnice v iskrnih kapljicah, velika skušnjava. Ne dopada se mi tako neizrekljivo samo zato, ker se v njem tako moderno kadi, a zato tudi, ker v tem nadmodernem dimu tako lahko in udobno sanjam o prošlih »lepih dnevih«. Ko stopim skozi ona vrata, ki se tako prožno in postrežljivo odpro, sem zopet v »Rathauskellerju«. Nekdo primerja to klet z »Apollokellerjem« in morda ima še bolj prav kakor jaz. Ta misel ustvariti tako udobno Bakhovo svetišče, kjer naj bi se razvijala slovenska »Gemütlichkeit« je kajpada zelo srečna, zakaj slovenski frak in kamizola se bosta tukaj najlaže in popolnoma nepriljubljeno bratila, tuji pa želimo da bi odnašali iz tega prostora podobne prijetne vtiske, kakor jih odnašajo iz enakih prostorov z Dunaja, Solnograda Monakova itd. Tako so mislili menda tudi gos. podje akcionarji ne samo udobno zbirališče domačih vinskih bratcev naj bi bil ta podzemeljski hram, ampak obenem tudi kraj na katerem naj bi spoznavali tuji dobrohotni in veseli značaj našega naroda. Dobra misel — ali na svoje nemalo obžalovanje moram povedati gospodom, da so jo zelo površno uresničili. Slovenci ne moremo nikoli prestopiti pragu polovičarstva. Če smo hoteli tudi s to napraviti pomemati velika, v tem oziru tradicionalna mesta, čemu potem tako nedosledno? Kaj je bilo naravnje, kakor da se se poslikali ti oboki in ta čela s pristno slovenskimi motivi? Kdo si more misliti »Rathauskeller« brez tistih tipičnih slik? Komu ni ostal Avguštin s piščalko, ki ga je le enkrat videl, v spominu? Koliko lepih takih motivov imamo Slovenci v svojih napitnicah in zdravicah, ki bi dali temu prostoru povsem drugačno, domače lice! Udobno je res v tej kleti — a mrzlo in tuje. Vse je ukradenost, mrzlo in tuje, te mize in stoli in ti črnorepi »piccoli«, ki frkajo okoli njih in kličejo »bitte Zigarren?« in »was gefällig?«. Tudi ta lepa gorenjska in dolnjska dekleta so privzdravila od bogaigavde kje tam s severa! Radi stroškov se je gotovo ni opustilo. Akcijska družba, ki je krbela tako eminentne naprave, bi bila nedvomno lahko žrtvovala še par stotakov za te male okraske. Ne denarja ampak pravega okusa nedostaja! Sicer pa kako čudo, saj to vse je delo tujih rok — od kje toraj slovenska misel in domači okus? Vsi skulpturni okraski so tuji fabrički, povsodi tuja šablona, naj bo tudi tuja šablona trnega ornamenta v »Vinski kleti«! Saj Slovenci imamo svoje umetnike zato, da gladujejo in zmrzujejo po tujih mestih, ne pa zato, da bi nam ustvarjal domačo umetnost! Morda celo nečakamo, da se bo hotelo ustreči tudi v »Vinski kleti« naši želji, toda to vemo že naprej, da se za to ne bo razpisalo tekmovanje, ampak poverilo delo kakemu tujemu »anstraharju«. Slovenci moramo ostati pri

svojem tradicionalnem značaju in glesu je-li?

— **Ljubitelj domače umetnosti.** — **Klerikalna požretnost.** Kakor je većinoma čitateljem znano, se je nahajala v Prečernih ulicah v Perlesovi hiši že dlje časa dobro vpejlana trgovina s suhim mesom in raznimi klobasami lastnega izdelka. Klerikalnega Seliškara ki ima ravno v isti hiši svojo mlekarino, je bodla ta trgovina tako v oči, da se je žutil pri morauaga, izpodriti dotičnega trgovca Seveda je rekel gospodarju, da rabi prodajalno za prodajo mleka in svojih mlečnih izdelkov. Sedaj naenkrat, ko je prejšnji imetelj trgovine g. Golob zunaj, premislil si je Seliškar in se je odločil, da bo prodajal suho meso in klobase, kakor jih je njegov prednik. Res lepa krščanska ljubezen. Kakor se pa čuje, je dobil g. Golob na Marijinem trgu drug lokal.

— **»Sokola« v Kranjski gori** ustanovni občni zbor vršil se je večerj v telovadnih prostorih ob navzočnosti 43 Sokolov, domačinov in zastopnikov iz Ljubljane (1). Kranja (7) in Jesenje (10). Izvoljeni so bili sledeči bratje: starosta: Ivan Žerjav; podstarosta: Anton Slavec; načelnik: Ivan Slavec; odborniki: Rudolf Sinkovec, Juri Jakelj, Ivan Hribar, Justin Černe, Anton Cvek, Mihael Benet, Josip Jakelj; pregledniki: Mako Razinger in Andrej Košir. Zbor je bil zaključen s govorom brata Drenika o energiji telovadbi. Društvo ima že orodje in telovadi 2 meseca; poučevati hodi načelnik z Jesenja.

— **»Sokola« v Domžalah** pravila se od vlade potrjena.

— **Borovniški lov,** katerega so imeli od pametivekov v zakupu lastni bistrski graščine, zadnja leta za 800 K, je bil dne 10. t. m. pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Ljubljani nanovo oddan potom javne dražbe. Dražili so domačini in na sedanji najemnik lova g. Franc Galle, kateri je tudi še zana-prej lov obdržal za letnih 2000 K.

— **Misijon** so imeli pred kratkim v oviski in koprski fari. »Misijonarji« so pridigali silno neumnost in nesposobnost v cerkvi, kjer je bila zbrana poleg odraslih osla vrsta nedolžnih otrok. Nekateri opazke preprostitih kmetov so vprav značilne. Sicer je pa dosti, če povemo, da je bil pri misijonu p. Kunstelj, to je tisti, ki se briga rad za nogavice in seveda tudi za nožice bratih deklet.

— **Gospodu državnemu poslanca za Planino na Notranjskem.** Z Notranjskega so nam p.šo: Postojnski trg po vsej pravici zahteva svojo meščansko šolo, kojoj bohe tudi dobil, akoravno malo pozneje, kakor bi bilo želeli! Reklo bi se na »Sovič« klemenje nositi, ako bi se hotelo dokazovati, kolikoga pomena da je za trg ali mestecaka vija šola ali pa kaka večja fabrika. Mesto ali trg postane središče za veliko obsežnejšo okolico, kakor je bilo pred tem in ljudje, imajoči opravka v tem središču, prinašajo denar tjakaj. Gostilnice, prodajalnice itd. imajo več prometa in zaslužka. Vigilantibus jura! — Akoravno nas jako veselil, da dobi Postojna meščansko šolo, saj bohe hasnila vsej Notranjski, vendar si ne moremo kaj, da ne bi apelirali na našega gospoda poslanca za Planinsko dolino, da bi se vsaj malo zavzel za ta zapušteni trg, kateri je od tedaj, odkar je stekla preko Rakeka južna železnica, od vsega sveta zapuščen in samarijen! Dokler je bilo c. kr. okr. glavarstvo v Vilharjevih poslopih v Planini nastanjeno, prišel je med ljudstvo kak krajcar za stanovanja in za mleko od uradniške strani; sedaj pa ni nikjer kaj zaslužiti! V malinih imajo veliko vodnih sil, a večkrat in kaj »rextati« in tudi ne mleti! Kako bi porabili v Nemcih tako izborno naravno moč!! — V Ljubljani imamo izvrstno urejeno in strokovnijaško nadzorovano obrtno šolo, v kateri se je že veliko številu slovenskih mladencev skrbno izgojilo in utrdilo za rasna rokodelstva. Tam se goji tudi vrboletarstvo! — Ali bi ne bilo mogoče v Planinski dolini, kjer zraste vsako leto na milijone enoletnih vrbnih mladik ob reki »Unec«, napraviti na deželne ali državne stroške nekako praktično središče za pletenje jerbasov, kočar, kovčgov, oain, korbis itd.? Naj bi se mladenci, dovršivši Planinsko šolo, resimo na deželne stroške pošiljali v strokovno šolo v Ljubljano učiti se pletti z vrkami, pa bi potem v Planini lahko nastala domača industrija, kakor je sedaj cvetoča obrt s slamaiki v Domžalah Dobu, Trzinu i. t. d. — Gospod poslanec, tu se Vam ponuja hvaločno polje za dobro delo in ako se uresniči kdaj ti naši nasveti, bodite ovedošeni, da Vam bodoči, srečnejši potomci od sedanjih siromakov iskreno povsem zasluženo, odkritočno zahvalo!! — Krasovec.

— **Trifolium,** eksportna trdka v Trstu, je vzela v najem mlekarino

v Zagorju na Notranjskem za dobo petih let. To pomeni zopet korak naprej za blagor našega kmeta, zakaj pogoji so nad vsa pričakovanja ugodni in se cena mleka znatno poviša.

— **Trboveljski štrajkarji pred sodiščem.** Pretečeni petek je bilo pred celjskim prizivnim sodiščem 16 delavk in delavcev, obtoženih, da so povodno štrajka 10. avgusta v Trbovljah razgrajali ter hoteli prisiliti ostale delavce, da ustavijo delo. Vseh razgrajevčev je bilo nad 400, a državno pravdnitvo je obtožilo le 16. Vsi so bili obsojeni v 5 do 10dnevni zapor. Obsojene ženske so »smeje klicale »Glück auf! Hvala lepa!« ter zapustile dvorano.

— **Sokolski dom v Celju.** »Celjski Sokol« si mieli sezidati svoj lastni sokolski dom, ker je sedanja telovadnica iz zdravstvenih ozirov postala neporabna. K temu namenu svetuje »Domovinar«, naj se »Celjski Sokol« nikar ne prenagli z zidanjem lastnega doma, ki bi bil velikanski naroden davek za stvar, od katere bi narod sam faktično ne ime bogve kaj. Kakor čezka sokolska društva, tako naj bi tudi vsako slovensko imelo eno najvažnejših točk svojega programa razširjenje ljudska izomike s tem, da praktično ustanavlja javne štaltalnice in knjižnice. In baš »Celjski Sokol« naj bi to nalogo kolikor mogoče vestno vršil. Ako si že namerava ustanoviti lastni »Sokolski dom«, naj ga posveti narodni prosveti in na čaka na zgradbo raje eno leto dalje, da spravi v svoje prostore obenem javno štaltalnico ali pa če te ne, vsaj ljudsko knjižnico za vse celjske in okoliške Slovence. Ta »Domovinar« predlog je tako umesten, da »Celjski Sokol« stori veliko napako, ako se v tem oziru ne ravna po njem. Razširjenje splošne izobrazbe je živa potreba med narodom in »Celjski Sokol« ima veliko, ogromno dela na tem polju. Zato s predlogom »Domovinar« docela soglašamo.

— **Zgodaj je začel.** 17letni mizarški vajenec Simon Jarc iz Radizlja pri Mariboru je bil že dvakrat zaradi tatvine kaznovan. Tretjo kazen v dolgosti 6 mesecev ječe si je pa zaslužil s tem, da je ukradel poslancu Erberju na Muti samokres, zlato žepno uro, vredno 200 K, kukalo in več drugih drobnejših v skupni vrednosti 240 K.

— **Z nožem** je obdelal v Dražji vasi pri Konjicah posest sina Fran Sattler posestnikovega sina Ivana Rateja tako, da so ga težko ranjenega odnesli z »bojiščem«. Oba sta znana kot jako vroče krvi. Zdaj se bohta morala oba zdraviti, Ratej v bolnici, Sattler pa v zaporu.

— **V nogu je ustrelil** posestnikov sin Alojzij Skale v Konjicah posestnika Frana Klinca, ko se je vadil v streljanju. Rana ni nevarna.

— **Rimske izkopine v Ptuj.** Na Ornigovi pristavi na Bregu pri Ptuju so izkopali pod vodstvom jurista Skrabarja rimske poslopje, v katerem so našli okostnjak žene in poln lonce rimskega denarja.

— **Nesreča.** Vlak je povozil v Ljubnem pripjenčaja Josipa Košiča.

— **Slovenski puškar odlikovan.** G. Peter Vernik, c. kr. dvorni založnik v Borovljah je bil na razstavi v Tešinu odlikovan s slatim zaslužnim križcem za zasluge v puškariji. G. Vernik je pred kratkim prodal abesinskemu cesarju Meneliku lovsko puško za 2000 kron. Iskrene čestitke!

— **Spominske kolajne so pokradli** v Gorici nekemu g. Marazu neznanu tatje. Ko je prišel gospodar domov in zapazil tatove, odkurili so jo ti skozi okna. Maraž je opazil nato, da je bila tatovom vseč tudi srebrna tobačnica, da so jo vzeli seboj. Čudno je, da je temu gospodu zmanjkalo zadnje dneve preteklega meseca vsak dan par desetakov.

— **Tatvina.** V Strelških ulicah št. 20 je prišel večerj pomoči neznan tat in hlapcu Martinu Možeku ukradel kovčeg, v katerem je imel obleko.

— **Maščevanje je sladko.** Delavec Jožef Urh sicer ni obiskoval latinskih šol, kjer bi se priučil citatov slavnihi rimskih in grških učenjakov in si potem teh utrdil svoj značaj. Ne, moč je pogledal parkrat samo skozi okno ljudske šole in videti je, da je res »trden, jeklen mož«. Mesto da bi se bil hlenil Peterševemu gostilničarju, ki mu ni hotel dajati šganja več na up, (dolgoval mu je namreč še 4 K), je pokazal v soboto zvečer svoj »značaj« direktno. »Kaj nam pa morejo?« si je mislil Urh, ko je šel mimo gostilnice »Kač« v šepu. »Če grom notri, si je mislil, »ne dobim nič, če stojim tu, ni nič, tedaj pokazimo, da »pri nas je korajža, pri vas je pa ni, in sašel je mahati po šipah, da je vse svenelo. Zadržal je bila enajsteta, in zgodil se je satenstak tudi ob enajstih ponoči. Policija pa je Urhu pokazala, da takih zna-

čajev ne upošteva in bohe moral Urh nekaj časa sedeti za mrežo.

— **Nadležem gost.** V neki gostilni na Krakovskem nasipu se je preteklo noč prepiral Franc Brieki z natakario in tudi ni hotel plačati zaužite pijače. Nadlegoval in »orjal« je tudi druga goste. Pekovski pomočnik Franc Kostanjšek je hotel nadležnega odstraniti, ga prijel, da bi ga porinil skosi vrata, razgrajš pa je sgrabil Kostanjška tako močno, da se ga ni mogel znebiti, ga potegn timer, nakar sta padla in si je Kostanjšek pri padcu izvil desno nogo nad stopalom. Kostanjšek je bil prepeljan s rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— **Težka telesna poškodba.** Preteklo noč je šla družba več gospodov in gospa čez Valvazorjev trg. Nasproti jim je prišel hlapec Jožef Zupančič, ki se je saletal v nekega gospoda. Med tem je prišlo do besedovanja in Zupančič je sunil s nožem Josipa Poženela v roko in ga težko telesno poškodoval. Poženel je bil z rešilnim vozom prepeljan v deželno bolnišnico.

— **Martinovo nedelje** je že večerj dopoldne praznovalo več indvidijev kar javno po Dunajski cesti. Praznovali so jo pa na tak način, da je morala priti z »veseljaki« v dotiko tudi policija, katera je napravila konec veselja s tem, da jih je kar sedem dejala pod ključ. »Veseljaki« so sami delomrčniti, ki najrajši žive na milost drugih, toda stopilo se jim je tako na prate, da ne bohe kazalo drugega, kakor »aut, aut«.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpelelo z južnega kolodvora v Ameriko 6 Hrvatov in 5 Slovencev, nazaj je pa prišlo 40 Slovencev in 60 Hrvatov. V Inmost je šlo 25, v Heb 20, v Scheibbs 19, v Meran 20, v Hrušico 17, na Jesenje pa 18 Hrvatov. Iz Jesenje se je povrnilo 100 Hrvatov. — V soboto je prišlo iz Amerike 8 Hrvatov, iz Spodnje Avstrije jih je prišlo 54, iz Tirolske 40, in Dolnjskega se je pa vrnilo 30 Lshov domov.

— **Izgubljenih** je bilo pri sobotnem koncertu v »Narodnem domu« več obiskov, sklenjenih skupaj na srebrnem obročku. Prosi se oddati v upravnitvo tega lista.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trbovlje 13. novembra. Občinski odbor je v današnji svoji seji sklenil peticojo za splošno in enako volilno pravico.

Trst 13. novembra. Manifestacija Slovencev in socijalnih demokratov za splošno in enako volilno pravico je bila impozantna, zlasti sprevod po mestu.

Dunaj 13. novembra. Portugalski kralj je nastopil danes potovanje v inozemstvo. Na potovrju obišče tudi Dunaj.

Budimpešta 13. novembra. Na shodu neodvisne stranke v Pečuhu je prišlo do boja med pristaji neodvisne stranke in med socijalisti. Reditelji neodvisne stranke so z revolverji streljali na socijaliste.

Budimpešta 13. novembra. Minister notranjih zadev je razposlal velikim županom poziv, naj pazijo na agitatorje, ki potujejo po krajih, kjer bivajo tudi nemadarske narodnosti ter ščuvajo proti madjarski državni ideji s tem, da narekujejo prevalecem prisego, da pri prihodnjih volitvah ne bodo glasovali za nobenega madjarskega kandidata. Ako bi se kaj takega zgodilo na shodih, naj se nastopi proti agitatorjem če treba tudi z oboroženo silo ter se jih aretira.

Petrograd 13. novembra. Bivša ministra Gončič in Avakumovič sta upokojena. Gončič je bil glavni zarotnik, Avakumovič pa ministrski predsednik v revolucionarnem ministrstvu.

Petrograd 13. novembra. Okoli Peterhofa je nastavljen močan kordon vojaštva. Nemška torpedovka je zasidrana pred carsko palačo.

Pariz 13. novembra. Zbornica je votirala vladi zaupanje z 291 glasovi proti 132 glasom ter sprejela dnevni red, kakor ga je določila vlada.

Pariz 13. novembra. Radikalci so v boju zastran spopolnitve ministrstva dosegli popolno zmago. Ministrstvo ostane strogo protiklerikalno.

Borzna poročila.

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dan. borse 12. novembra 1905.

Salomonovi papirji.

	Dinar	Blago
4% majeva renta	100—	100.20
4% srebrna renta	99.90	100.10
4% avstr. krona renta	100—	100.20
4% alata	118.50	118.70
4% ogrska krona	95.70	95.90
4% alata	114.15	114.35
4% posojilo dočele Kranjske	99.50	101—
4% posojilo mesta Sphot	100.60	101.60
4% Zadar	100—	100—
4% bos. here. žel. pos. 1903	100.55	101.55
4% češka. drž. banka k. o.	99.75	100—
4% žel. k. o.	99.75	100.05
4% žel. pisma gal. d. hip. b.	100.70	101.70
4% pešt. kom. k. o. n.	100.20	101.20
4% žel. pisma lunerst. hr.	100.50	101.50
4% ogrske cen.	100—	100.40
4% doč. hr.	100—	100.60
4% z. pis. ogr. hip. ban.	95.50	100.50
4% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100.25	101.2
4% obl. češke ind. banke	99.90	100—
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99.50	100—
4% prior. dol. žel.	316.90	318.90
4% juž. žel. kup. 1/2%	100.70	101.70
4% avst. pos. za žel. p. o.		

Srečke.

Srečke od 1. 1860.	190.35	192.35
1864.	297—	301—
1868.	161.10	163.10
1872.	299—	301—
1876.	29—	306.50
1880.	264.50	272.50
1884.	103—	110.50
1888.	146.75	147.75
1892.	24.90	26.90
1896.	471—	481—
1900.	73—	84—
1904.	91—	98—
1908.	64—	70—
1912.	63—	64.80
1916.	34—	36.80
1920.	80—	84—
1924.	72—	78—
1928.	80—	84—
1932.	80—	84—

Šestitka srečke.

Kreditne	471—	481—
Isomanske	73—	84—
Krakovske	91—	98—
Ljubljanske	64—	70—
Avst. rud. križa	63—	64.80
Ogr.	34—	36.80
Budimorve	80—	84—
Saleburške	72—	78—
Dunajske kom.	80—	84—

Belnice.

Želne železnice	119.25	120.25
Državne železnice	69—	70—
Avst.-ogr. bančne delnice	1337—	1648—
Avst. kreditne banke	671.75	672.75
Ogrske	780—	781—
Žirnostenske	247—	248—
Premogopok v Mostu (Brux)	675—	678—
Alpmake montan	535—	536—
Prške žel. ind. dr.	2610—	2630—
Rima-Muranyi	534—	535—
Trboviške prem. družbe	291—	292—
Avst. orožne tov. družbe	578—	582—
Češke sladkorne družbe	187—	181—

Palmet.

U. kr. eskin	1.49	11.57
20 franki	19.3	19.6
20 marka	23.51	23.59
50 franki	24—	24.08
Marka	117.65	117.85
Lažni banketi.	95.70	95.90
Rubli	14.25	15.25
Rubli	4.84	5—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 13. novembra 1905.

Termin.

Pšenica za april 1906	100	17.34
RZ „april“	100	14.46
Koraza „maj 1906“	100	14.20
Oves „april“	100	14.62

Effektiv.

10 via. višje.

Meteorološko poročilo.

Vidna udaljenost 3063. Srednji vinski tlak 760.0 mm.

Novemb.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vel. vetra	Nebo
11.	3. zv.	732.1	20	sl. svzhod	megla
12.	7. zv.	723.7	19	sr. svzh.	dež
	3. zv.	721.9	7.4	sl. jzh.	oblačno
	9. zv.	723.2	2.1	sl. jzhod	megla
13.	7. zv.	722.2	10	sl. svzh.	megla
	3. zv.	719.4	3.1	brevet.	megla

Srednja temperatura sobote 20° normala: 46° in nedelje: 38°, norm. 44°. Mo krina 24 urah: 17 mm in 20 mm.

Vajenci

se sprejmejo pri sodarju 3655

Buggenigu v Ljubljani

Cesta na Rudolfovo železnico št. 5.

Gospodje

ki so spretni za obiskovanje privatnih

odjemalcev, se sprejmo pod jako ugodnimi pogoji. — Predstaviti se je od 9.—11. ure dopoldne v Gospodskih

ulicah št. 15, pritličje, v pisarni na levo. 3642—2

Z odličnim spoštovanjem

3651—2

A. Piotrowski.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Lastnik in tisk „Narodne tiskarne“.

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

3651—2

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—

Zastavna in zastavljiva

izšrobane vrednostne papirje in novčane zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje

vojneke zeniininske kavelje.

Borzna naročila.

Rezervni zaklad K 200.000.—

Borza prodaja in vodenje papirja.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

Borzna naročila.

Borzna naročila.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU;

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti

ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od

dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

G. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE jut. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glodniti, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Muran, Mauterdon, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Plzen, Marijane v. H., Francove v. H., Prago, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glodniti, Ljubno, Selthal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenz, Curich, Znojmo, Paris, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Plzen, Marijane v. H., Francove v. H., Karlove v. H., Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razr.), Lipako, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m. jutraj osebni vlak v Novo mesto, Straz, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 6 m. pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m. zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO jut. kol. PROGA IZ TRBIŽA Ob 3. uri 23 m. jutraj osebni vlak s Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Franzensfeste Solnograd, Linc, Steyr, Is, Aussee, Ljubno, Celovec, Mali Glodniti, Beljak. Ob 7. uri 12 m. jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m. dopoldne osebni vlak s Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (iz Prago direktni voz I. in II. razreda), Francove v. H., Karlove v. H., Hebr, Marijane v. H., Plzen, Budejovice, Linc, Steyr, Paris, Zeneva, Curich, Bregenz, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka Celovca, Malega Glodniti, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m. zvečer osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka Murana, Malega Glodniti, Celovca, Pontabla, čez Selthal od Inomosta in Solnograda, čez Klein-Reifling iz Steyra Lince, Budejovice, Plzen, Marijanih varov, Hebr, Francovih varov, Prago, Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m. jutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straz, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 36 m. zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE dr. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer. — Ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — PRIHOD V LJUBLJANO dr. kol. IZ KAMNIKA Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. jutraj, ob 10. uri 59 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer Ob 9. uri 55 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubli.

Preselitev trgovine.

Svojim cenjenim p. n. odjemalcem javljam vljudno, da preložim v sredo, 15. t. m. svojo

drogerijo

iz sedanjega lokala v Šelenburgovih ulicah št. 3 v

Židovske ulice št. 1.

Obenem sem precej spopolnil svojo zalogo samo z najboljšimi izdelki, tako da sem v prijetnem položaju, da morem svojim cenj. odjemalcem vsak čas postreči z najsolidnejšim blagom po najnižjih cenah.

Najvdaneje se zahvaljujem za dosedanje zaupanje, se usojam zagotavljati, da ne opustim ničesar, da si cenj. dobrohotnost svojih p. n. odjemalcev ohranim tudi v bodoče.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Kanc

3657—1

drogist.

Zunanja naročila se izvršujejo najtočnejše; kar ni v zalogi, se preskrbi v najkrajšem času.

Josip Novak naznanja v imeju vseh sorodnikov tužno vest, da je po dolgotrajni, mučni bolezni v 19. letu svoje starosti preminul njegov brat

Lojze

v nedeljo, dne 12. listopada 1905 ob 9. dopoldne.

Pogreb nepozabnega rajnika bo v ponedeljek, dne 13. listopada ob 4. uri popoldne iz ljubljanske deželne bolnice na pokopališče k Sv. Krištofu.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Gotarda.

Na Trojanah, 13. listopada 1905.

Zimske

klobuke, čepice, lovske in modne telovnike, srajce, nogavice, jopice, hlače, dokolenke, rokavice, različne grelce, gamaše, tirolske dežne plašče, dežnike, čevlje, ščitnike ovratnikov, ter sploh vse druge predmete razen konfekcije, priznано samo trpežno blago, kupite najceneje v prvi modni trgovini za gospode

Engelbert Skušek

v Ljubljani, Pred škofijo št. 19.

Anton Šarc

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8.

Specialist za opreme nevest.

Veliko znižanje cen!

Ker bom zmanjšal svojo veliko zalogo, bom nastopne predmete popolnoma razprodal: Suknena in svilnata krilla, vse tkanine, bluze, moderce, posamezne namizne prte in serviete, brisače in platno v kosih, dalje damske srajce, hlače in korzete, tudi posamezne modele damskega perila. Nakup se prav izplača! Prosim poslužite se prilike.